

Salmonelloos Eestis, 2022. a

2022. aastal registreeriti kokku 134 salmonelloosi haigusjuhtu (haigestumus 100 000 el. kohta on 10,1). Kõik haigusjuhud on laboratoorselt kinnitatud, neist 14 nukleiinhappe määramisega. Võrdlusena registreeriti 2021. aastal 114 haigusjuhtu (haigestumus 100 000 el. kohta oli 8,6). Võrreldes 2021. aastaga haigestumine on suurenenud 17,5% võrra.

Haigusjuhte registreeriti 11 maakonnas ning Tallinnas ja Narvas. Suurem haigestumus oli Pärnumaal (19,8), Järvamaal (16,8), Harjumaal (13,6) ja Tallinnas (13,2).

Peamiseks salmonelloosi tekitajaks oli *S. Enteritidis* (37,3%), monofaasne *S. Typhimurium* (16,4%) ja *S. Napoli* (11,9%). 12,7% juhtudest jäi *Salmonella* tüpiseerimata.

Tabel 1. Isoleeritud salmonellade serotüübid, 2022. a

Piirkond	<i>S. Agona</i>	<i>S. Bareilly</i>	<i>S. Coeln</i>	<i>S. Derby</i>	<i>S. Enteritidis</i>	<i>S. enterica</i> subsp <i>arizonae</i>	<i>S. Infantis</i>	<i>S. Kentucky</i>	<i>S. Mbandaka</i>	<i>S. Minnesota</i>	<i>S. Montevideo</i>	<i>S. Napoli</i>	<i>S. Ohio</i>	<i>S. Stanley</i>	<i>S. Thompson</i>	<i>S. Typhimurium</i>	<i>S. Typhimurium</i> monofaasne	<i>S. C-grupp</i>	<i>S. spp</i>	Kokku	100 000 el. kohta
Tallinn		1		1	28	1	1					7	1			3	8	1	4	56	13,2
Harjumaa	1		1		12							7				1	1		2	25	13,6
Hiiumaa					1															1	10,7
Ida-Virumaa	1															1	2			4	5,2
Narva					1							1		1						3	4,9
Jõgevamaa																1				1	3,4
Järvamaa				1	3				1											5	16,3
Läänemaa																				0	0,0
Lääne-Virumaa					1				1						1					3	5,0
Põlvamaa										1										1	4,0
Pärnumaa					3				1		1	1				1	2		8	17	19,8
Raplamaa				1																1	3,0
Saaremaa																				0	0,0
Tartumaa					1			1	1	1							8		3	15	9,5
Valgamaa																				0	0,0
Viljandimaa			1														1			2	4,3
Võrumaa																				0	0,0
Kokku	2	1	2	3	50	1	1	1	4	2	1	16	1	1	1	7	22	1	17	134	10,1
%	1,5	0,7	1,5	2,2	37,3	0,7	0,7	0,7	3,0	1,5	0,7	11,9	0,7	0,7	0,7	5,2	16,4	0,7	12,7		

Tabel 2. Harvaesinevad serotüübid

Serotüüp	Haigete arv	Seos reisimisega	Seos toiduga	Serotüübi esinemine Eestis
S. Bareilly	1	Ei ole	Ei selgunud	1960-1969 - 8 juhtu, 2014 - 1, 2020 - 1 ja 2021 - 1 juht
S. Coeln	2	Ei ole	Ei selgunud	1980-1989 - 1, 2012 - 1, 2013 - 1, 2017 - 2, 2018 - 2 juhtu
S. Mbandaka	4	Ühel juhul Rootsi, ühel juhul Soome; kahel juhul ei ole	Ei selgunud	1980 - 1, 2005-2010 - 3, 2013-2016 - 4, 2017 - 3 juhtu
S. Minnesota	2	Ei ole	Ei selgunud	1970-79 - 7 juhtu
S. Montevideo	1	Ei ole		1960-1999 - 4 juhtu, 2004 -1, 2005 - 1, 2011 - 1 juht
S. Napoli	16	Ei ole	Ei selgunud	2017 - 2, 2019 - 1 juht
S. Ohio	1	Ei ole	Ei selgunud	2013 - 1 juht

Tabel 3. Salmonelloos. Haigete jagunemine soo ja vanuse järgi, 2022. a

Sugu	Vanusrühmad											Kokku	%
	0	1-4	5-9	10-14	15-19	20-29	30-39	40-49	50-59	60-	t-ta		
M	2	19	11	6	5	4	3	4	7	8		69	51,5
N	2	17	6	4	3	6	6	6	5	10		65	48,5
Kokku	4	36	17	10	8	10	9	10	12	18	0	134	
%	3,0	26,9	12,7	7,5	6,0	7,5	6,7	7,5	9,0	13,4	0,0		

51,5% haigestunutest olid mehed ja 48,5% naised. Kogu haigestunutest 42,5% olid lapsed vanuses 0-9 aastat ning 22,4% isikud vanuses üle 50 a.

Kokku hospitaliseeriti 77 patsienti (57,5% haigete üldarvust).

Esines neli rühmaviisilist haigestumist kahe juhuga (kahel juhul tekitaja S. Enteritidis, ühel monofaasne S. Typhimurium ja ühel S. Minnesota) ja üks kuue juhuga (S. Napoli).

21 juhul (15,1% üldarvust) toimus oletatavalt nakatumine väljaspool Eestit (Araabia Ühendemiraatides üks, Dominikaani Vabariigis üks, Egiptuses üks, Hispaanias üks, Hollandis üks, Mauritiusel üks, Montenegros üks, Poolas üks, Rootsis kaks, Soomes üks, Türgis 10).

On olemas referentfunktsiooni raames uuritud 147 kultuuri tundlikkuse määramise tulemused. Edastatud andmetes oli 32 multiresistentset (kolme ja rohkem preparaadi suhtes) tekitajat: kolm S. Typhimurium (kaks kolme ja üks kuue preparaadi suhtes), 25 monof. S. Typhimurium (18 kolme, neli nelja, kaks viie ja üks kuue preparaadi suhtes), üks S. Kentucky (7 preparaadi suhtes), üks S. Infantis (kolme preparaadi suhtes), üks S. Enteritidis (kolme preparaadi suhtes) ning üks S. C-grupp (kolme preparaadi suhtes).

23,1% kultuuridest on resistentsed tetratsükliini suhtes, 21,8% ampitsilliini ja sulfoonamiidide suhtes, 14,3% nalidiksiinhape/tsiprofloksatsiini suhtes ning 12,9% kolistiini suhtes. 56,5% kultuuridest on tundlikud kõikide preparaatide suhtes.

Tabel 4. Salmonellade antimikroobne tundlikkus, 2022. a

Antimikroobne preparaat	Tundlik	Resistentne	Kokku uuriti
Amikatsiin	93		93
Ampitsilliin	115	32	147
Gentamütsiin	145	2	147
Klooramfenikool	139	8	147
Kolistiin	128	19	147
Meropeneem	147		147
Nalidiksiinhape	126	21	147
Sulfoonamiidid	115	32	147
Tetratsükliin	113	34	147
Tigetsükliin	146	1	147
Trimetoprim	145	2	147
Tsefotaksiim	146	1	147
Tseftasidiim	146	1	147
Tsiprofloksatsiin	126	21	147